

С.А. ЩЕРБИНА, студент

І.В. ЧАЙКА, асистент кафедри Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Дослідження впливу інновацій на рівень конкурентоспроможності вітчизняних підприємств в сучасних умовах набувають все більшої актуальності. І в першу чергу, це пов'язано з тим, що однією з основних цілей підприємства, що функціонує в умовах ринкової економіки, є не тільки забезпечення конкурентоспроможності його товарів, але й удосконалення процесів їх створення і виробництва. Така ціль досягається лише тими організаціями, які відзначаються високою інтенсивністю інноваційної діяльності, адже постійно оновлюючи бізнес — процеси, можна оперативнo та з мінімальними витратами реагувати на зміни зовнішнього середовища. Звідси випливає, що інноваційна діяльність підприємства та його конкурентоспроможність є взаємообумовленими.

Питання, що стосуються конкурентоспроможності та інноваційної діяльності підприємств, знайшли своє відображення в дослідженнях вітчизняних та зарубіжних економістів, зокрема у працях М. Портера, Р.А. Фатхутдінова, Ю.П. Доценка, Ю.Б. Іванова, С.В. Колесов, А.І. Федулової, В.А. Павлової, А.А. Пересади та інших.

Інновації створюють нові методи досягнення конкурентоспроможності або кращі способи конкурентної боротьби при використанні старих засобів. Можна виділити декілька головних переваг, першою серед яких, є зниження ціни - один з найефективніших чинників конкуренції, але це призводить до зниження прибутку. Щоб цього не допустити потрібно здійснити певні заходи, а саме, створення новітнього продукту, якому не має аналогів, або створити конкурентні переваги існуючого продукту, тобто модернізація. Другою, але не менш важливою, є освоєння нових сегментів ринку, що надає абсолютну перевагу перед конкурентами. Створюючи нову продукцію підприємство стає безумовним монополістом, дозволяючи призначити будь-яку ціну, обмежуючись лише тим, скільки покупець згодний заплатити за задоволення своїх

потреб. Крім того, підприємство залишається лідером деякий час, навіть коли на ньому з'являються конкуренти, за рахунок того, що люди звикли купувати продукцію цього виробника.

На даному етапі в Україні інновації у виробництві найчастіше проявляються у заміні морально застарілого обладнання більш новим. Проте цього не достатньо для забезпечення стійких конкурентних позицій на ринку в майбутньому, що пов'язано із швидким застаріванням існуючих технологій та динамічним розвитком нових у більшості галузей. Велика швидкість інноваційних процесів у світі та впровадження їх результатів у виробництво спричинює постійну появу нових видів виробництв та відмирання попередніх [2, с. 132].

При цьому, як свідчить світова практика, ефект інноваційної діяльності підприємства з точки зору його конкурентоспроможності має три складові:

1. Підвищення конкурентоспроможності товару, що створює конкурентні переваги на найближчу і середньострокову перспективу.

2. Поява нових потреб, що створює конкурентні переваги на віддалену перспективу.

3. Підвищення ефективності виробництва, яка своїм впливом трансформує конкурентоспроможність товарної маси в конкурентоспроможність підприємства.

Товар, в якому реалізовано «ноу-хау», зберігає конкурентоспроможну перевагу до тих пір, поки зберігається конфіденційність використаного в ньому «ноу-хау». Товаровиробники, зацікавлені у придбанні, для підвищення конкурентоспроможності своєї продукції, або укладають угоди з власником «ноу-хау» про можливість їх використання, або намагаються придбати конфіденційну інформацію неправомірними засобами. Таким чином, інновації є фактором конкурентоспроможності підприємства, але, як показує світовий досвід, практично будь-яке досягнення можна повторити. Так, наприклад, корейські компанії практично досягли можливостей своїх японських конкурентів у масовому виробництві стандартних кольорових телевізорів і відеомагнітофонів; бразильські компанії сформували технологічні процеси і розробили дизайн, порівнянний з конкурентноздатними італійськими фірмами, що роблять особливі види шкіряного

взуття. Виходячи з цього, досягаючи конкурентних переваг, підприємству потрібно і далі постійно здійснювати інноваційну діяльність [3, с. 335].

Вирішальним чинником у підвищенні конкурентоспроможності підприємств є сприяння інноваційним процесам шляхом реалізації регіональних програм та адресної допомоги підприємствам у пошуках шляхів більш ефективного використання власного капіталу з подальшим його вивільненням для інноваційних цілей, сприяння та забезпечення підвищення інвестиційної привабливості, та сприяння спрощення доступу до кредитних ресурсів [1, с. 104].

Таким чином, основою нового стратегічного курсу, його визначальним пріоритетом для нашої країни мають стати розроблення та реалізація програми, спрямованої на розвиток інноваційної моделі економічного зростання, утвердження України як високотехнологічної держави, що має реалізовуватися через нову стратегію промислово-інноваційної політики. Необхідно змінити пріоритети промислової політики України і перш за все здійснити переорієнтування промислового комплексу на переважний розвиток високотехнологічних галузей. Інноваційний шлях розвитку дозволить не тільки прискорити економічний розвиток держави, але й досягти необхідного рівня конкурентоспроможності продукції з метою вільного конкурування на світових ринках товарів та послуг.

Список літератури: 1. **Городецька Л.О.** Оцінка впливу інновацій на конкурентоспроможність підприємства / Городецька Л. О., Шевченко І. Г. // Економіка та держава. – 2010. – №6. – С. 103 – 105. 2. **Грозна В.В.** Підвищення конкурентоспроможності економіки України як передумова співробітництва з ЄС / В. В. Грозна // Актуальні проблеми економіки. – 2006, № 11(29). – С. 130 – 134. 3. **Колесов С.В.** Інноваційні аспекти конкурентоспроможності промислових підприємств України / Колесов С. В. – К.: Знання – Прес, 2010. – 335 с.

О.В. БОДРЫХ, магістрант, г. Харків, НТУ «ХПИ»

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Главная предпосылка, актуальность инновационной деятельности предприятия состоит в том, что все существующее стареет. Поэтому необходимо систематически отбрасывать все